У пошані до піонерів — лицем до молоді!

СВОБОДА SVOBODA

УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК — UKRAINIAN DAILY

Редакція і Адміністрація: "Svoboda", 81-83 Grand St. Jersey City, N. J. 07303
434-0237
434-0807
УНСоюзу: 435-8740
Тел. з Ню Йорку:
BArcly 7-4125
УНСоюзу: BArcly 7-5337

РІК LXXVIII. Ч. 194. ДЖЕРЗІ СИТІ і НЮ ЙОРК, СЕРЕДА, 20-го ЖОВТНЯ 1971 ЦЕНТІВ 15 CENTS JERSEY CITY and NEW YORK, WEDNESDAY, OCTOBER 20, 1971 No. 194. VOL. LXXVIII.

ВСІ ЄПИСКОПИ УКЦ ВІЗЬМУТЬ УЧАСТЬ У ПОСВЯЧЕННІ ЦЕРКВИ СВ. СЕРГІЯ І ВАКХА В РИМІ

Філядельфія. — Всі Владики Української Католицької Церкви прийняли запрошення свого Первоієрарха, Блаженнішого Верховного Архиєпископа Кардинала Йосифа Сліпого і візьмуть участь у торжестві посвячення відновленої церкви св. Сергія і Вакха, одної з найдавніших церковних і культурних українських пам'яток в Римі — інформує єпископ-помічник Василь Лостен, повернувшись з коротких відвідин у Римі. Торжество посвячення церкви св. Сергія і Вакха відбудеться, як уже інформовано, в неділю, 30го жовтня. Крім Верховного Архиєпископа і Архиєпископа Владики Івана Бучка, які постійно живуть у Римі, перебувають там тепер Митрополит Максим Германюк і Митрополит Амвросій Сенишин та Архиєпископ Гавриїл Букатко, які беруть участь у працях Синоду Єпископів Вселенської Церкви. Крім зустрічей на Синоді, Владики УКЦ відбули ще ряд зустрічей і розмов. Довшу зустріч і розмову відбув Верховний Архиєпископ Йосиф минулої неділі з Митрополитом Амвросієм, який тепер ще особисто, крім попереднього листовного, запросив Блаженнішого на величаві святкування Дня Помісности у Філядельфії 20-го лютого 1972-го року — інформує Владика Лостен, який їздив до Риму, щоб вручити Отцям Вселенського Синоду меморіял Ієрархії УКЦ в ЗСА щодо переслідування Церков, Владик і вірних в Україні, зокрема в справі беззаконного ув'язнення Владики Величківського. Цей сам меморіял раніше передано генеральному секретареві Об'єднаних Націй У Тантові та репрезентантам багатьох країн в ОН. Владика Лостен дальше інформує, що Верховний Архиєпископ, Митрополит Максим і Амврозій та Архиєпископ Іван Бучко й Гавриїл Букатко та він з ними взяли участь у беатифікації польського священика Максиміліяна Кольбе, який в нацистському концентраційному таборі в Авшвіці в 1941-му році добровільно віддав своє життя, щоб рятувати життя іншого співв'язня. В торжестві беатифікації взяло участь 30.000 осіб, з того майже 5 000 поляків з Америки і Канади. Владика Лостен не вважав за відповідне давати будь-які інформації чи висловлювати опінію відносно евентуального Архиєпископського Синоду УК-Церкви, про який тепер кружляє багато всіляких непотверджених вісток і здогадів.

— КОРОТКІ ВІСТКИ —

В АМЕРИЦІ

НЮЙОРКСЬКА СТЕЙТОВА КОМІСІЯ ОПРАЦЬОВУЄ ПЛЯН, за яким ті державні школи, де вчиться більшість дітей з убогих родин, діставатимуть більшу допомогу, ніж ті, в яких вчаться діти заможніших батьків. Комісія виявила, що школи в Ню Йорку діставали меншу допомогу від федерального уряду, стейтових властей і міста, аніж такі ж школи в менших місцевостях, де живуть значно краще забезпечені родини. В 1969 р., наприклад, у Ню Йорку на учня витрачалось в середньому річно 1 330 долярів, а в Ґрейт Нек на Лонг Айленді — 1 943 доляри.

БЮРО ПЕРЕПИСУ НАСЕЛЕННЯ У ВАШИНГТОНІ оприлюднило статистичні дані, які показують, що в ЗСА еспанськомовні громадяни заробляють більше, аніж негри, незалежно навіть від стану їхньої освіти. Еспанськомовна спільнота має більші економічні успіхи від негрів, і в дечому зрівнюється з білими громадянами. Аналісти стверджують, що це вказує на тривання дискримінації чорного населення країни. Такі статистичні досліди над еспанськомовними громадянами в ЗСА були проведені вперше.

ДЕМОКРАТИЧНА МЕНШІСТЬ В СЕНАТІ Нюйоркського стейту обвинуватила стейтове управління в дискримінації працюючих жінок на стейтових посадах. З-поміж багатьох звільнених з праці у зв'язку з фінансовими труднощами понад половина жінок, хоча всіх затруднених на стейтових посадах жінок значно менше, ніж чоловіків.

КОЛИШНІЙ РАБ - НЕҐР СЕЛВЕСТЕР МАДЖІН помер у шпиталі в Колумбусі, Міссісіппі, у віці 130 років. Він дістав свободу під час громадянської війни, втікши від свого „господаря" рабовласника до армії на демократичну Північ.

У СВІТІ

У ГОЛЛЯНДІЇ ПЕРЕХОПЛЕНО транспорт зброї з Чехо - Словаччини, призначений для Південної Ірляндії, при чому здогадуються, що цей транспорт був замовлений ірляндськими революціонерами. Не виключають, що комуністи пляново підтримують інрляндських революціонерів, щоб сіяти заколот в Північній Ірляндії і створювати труднощі для Британії.

ВІЦЕ - ПРЕЗИДЕНТ СПІРО ЕҐНЮ ПЕРЕВІВ в Атенах двогодинну засекречену нараду з грецьким прем'єром Георгом Пападопульосом. Припускають, що у тій розмові Віце - президент заторкнув внутрішні відносини в Греції: громадська думка в широкому світі, зокрема в Америці, підбурювана ліберальними колами, різко таврує теперішній військовий грецький режим і вимагає повороту до парляментаризму. У своїх публічних виступах Еґню говорив тільки про союз ЗСА і Греції задля оборони миру і безпеки в східній частині Середземного моря.

ЯПОНСЬКИЙ МОНАРХ ГІРОГІТО ВЕРНУВСЯ до Токіо з своєї подорожі до Европи і заявив, що він переконався, що треба ще довгих зусиль, щоб переконати всіх про миролюбність Японії. Він висловив віру, що його розмова з президентом Ніксоном на Алясці закріпить японсько - американську приязнь.

ПІВДЕННА КОРЕЯ, ТАЙВАНЬ І ГОНҐ КОНҐ ПРИЄДНАЛИСЯ до Японії в справі добровільного обмеження свого експорту штучних шовків і вовняних матеріялів до Америки. Америка відкликала супроти всіх тих країн додаткове 10-відсоткове мито на їхні текстильні вироби.

ВІЛЬНИЙ КИТАЙ НА ТАЙВАНІ ЗВІЛЬНИВ 8.000 в'язнів з нагоди 60-тиріччя проголошення республіки в Китаї. Виключено з амнестії засуджених за важкі кримінальні злочини та політичних в'язнів, головно комуністів, засуджених за протидержавну роботу.

ЄГИПЕТСЬКИЙ ПРЕЗИДЕНТ АНВАР САДАТ ВЕРНУВСЯ з своєї 3-денної подорожі до Москви дуже вдоволений. Він заявив, що Єгипет і Совєти мають тотожні погляди на ситуацію на Близькому Сході. Єгипетський міністер військових справ генерал Садек прийняв командування також над сирійською армією.

УЧАСНИКИ ДЕСЯТОГО КОНҐРЕСУ УКРАЇНЦІВ КАНАДИ І СКЛАД НОВОЇ ПРЕЗИДІЇ КУК

Вінніпеґ. — Централя Комітету Українців Канади окремим комунікатом з 10-го жовтня подає такі дані про учасників відбутого Десятого Конґресу Українців Канади та про склад новообраної Президії Комітету Українців Канади:

10-ий Конґрес Українців Канади закінчив свої сесії в понеділок дня 11 жовтня ц. р. В Конґресі брало участь 603 зареєстрованих делеґатів і 70 зареєстрованих гостей, разом 873 зареєстрованих учасників.

З 33-ох Складових Організацій, на 10-му Конґресі були репрезентовані: СУС — 100 делеґатів, УНО — 100, БУК — 86, ЛВУ — 67, СУК — 38, СУМ — 27, Пласт — 21, Професіоналісти і Підприємці — 15, СУЖЕРО — 11, СУКВ — 9, Комітет Українок Канади — 9, ССУК — 9, Братство I Див. УНА — 8, СГД — 5, УЄО — 4, УКТ — 5, Наукова Рада — 1, УРС 3, УНС — 1, УТТ — 2, УВАН — 2, СВВ — 2, Братство Карп. Січовиків — 3, НТШ — 1, СУЖК (журналісти) — 1, ОУВЛ (Ветеринарі) — 2, ОДУМ — 1, Укр. Нар. Поміч—4, Шевч. Фундація — 1.

На 22 активних Відділів КУК, в 10-му Конґресі взяло участь 25 делеґатів, репрезентуючи такі Відділи: Вінніпеґ — 16, Саскатун — 9, Едмонтон — 7, Танцер Бей — 6, Гамилтон — 5. Ванкувер — 5, Монтреаль — 4, Торонто — 4, Оттава — 3, Ошава — 2, Віндзор — 1, Реджайна — 1, Лондон — 1 і Норт Баттелфорд — 1.

На кінцевій пленарній сесії 10-ий Конґрес Українців Канади одобрив зміни статуту КУК, запроєктовані Статутовою Комісією Президії КУК, згідно з якими до Президії КУК входять по двох представників від 6-ох організацій: БУК, СУС, УНО, ЛВУ, СУКВ і Федерація КУПП та по одному від кожної іншої Складової Організації Комітету Українців Канади.

До складу Екзекутиви КУК входить 15 представників Складових Організацій, а саме по 2-ох від вищеназваних 6-ох Складових Організацій та по одному від СУСК, Комітету Українок Канади і Шевченківської Фундації. На рік 1971/72 склад Екзекутиви КУК є слідуючий:

Прем'єр Трудо промовляє під час Десятого Конґресу Українців Канади

о. д-р В. Кушнір — президент, д-р П. Кондра — 1-ий заст. президента, д-р М. Суховерський — 2-ий заст. президента, мгр І. Іванчук 3-ий заст. президента, І. Ю. Карасевич, К. Р. — 4-ий заст. президента, д-р И. Слоґан — 5-ий заст. президента, пані В. Симчич — 6-ий заст. президента, Б. Ґенґало — 7-ий заст. президента, Ю. Гвоздулич — координатор, А. І. Павлик — генеральний секретар, П. Башук — фінансовий секретар, А. І. Яремович — скарбник, Б. Л. Корчинський — організаційний референт, І. Ю. Карасевич, мол. — референт зв'язків і д-р І. Глинка, представник Шевченківської Фундації.

Згідно з постановою 10-го Конґресу, у вересні 1972 року наступить перша ротація позицій поміж представниками вищезгаданих 6-ох організацій, з тим що позицію президента КУК перебере в тому часі представник СУС. Почавши від наступного Конґресу в 1974 році, зміна позицій дорогою ротації відбуватиметься що три роки, в час конґресів.

До Контрольної Комісії Комітету Українців Канади вибрано таких представників: С. Романів, С. Пуляк, П. Климків, І. Панас, І. Юзик та С. Радчук.

Угорський еміґрант заатакував Косиґіна з викликом „Хай живе вільна Угорщина!"

Оттава. — Перший день відвідин совєтського прем'єра Алексєя Косиґіна в цій столиці Канади проходив у супроводі протестних демонстрацій, що в них брали участь українці, жиди, угорці ,естонці, латвійці, як також інші еміґранти з окупованих совєтською Москвою країн. В історії цих відвідин записався понеділок 18-го жовтня нападом угорського еміґранта на Косиґіна і потурбуванням його. Сталася ця подія після виходу Косиґіна разом із канадійським прем'єром Трудо із бюрових приміщень останнього і їхнього спільного проходу через міст на Рідо Каналі до замку Льоріє, де резидує совєтська делеґація. Під час цього проходу Косиґіна заатакував, перескочивчи поліційну барикаду і скочивши на нього довговолосий брюнет, віком яких 30 років, із викликом „Нехай живе вільна Угорщина!" Нападеному Косиґінові допомогли звільнитися від напасника супровідні поліцисти разом із прем'єром Трудо. Напасника, який подав своє прізвище одному із журналістів, як Ґеза Матрай із Торонта, арештувала поліція. Він заявив також, що є членом Канадійсько-Угорської Федерації борців за волю. Увечері того ж дня суперінтендент Королівської Канадійської Кінної Поліції подав до відома, що у зв'язку з цим нападом арештовано двох чоловіків, одного з Торонта й одного з Оттави і що обидва будуть поставлені перед суд. Виступаючи в парляменті цього ж дня, прем'єр Трудо назвав цей напад „дуже принизливою подією для канадійців".

Протестні демонстрації інших груп, що в них брали участь представники інших національностей, зокрема української і жидівської, проходили спокійно. Брало в них участь яких 1 500 осіб і відбувалися вони перед будинком совєтської амбасади в Оттаві. Були зорганізовані ці демонстрації за почином і під проводом комітету „Звільніть їх!", створеного спеціяльно для протесту проти відвідин А. Косиґіна. Група жидів провела демонстрацію перед будинком, що в ньому зупинилася совєтська делеґація. Інша група жидівських студентів влаштувала на Парляментському Узгір'ю прийняття із стравами, що їх їдять жидівські політв'язні в совєтських концтаборах. Третю жидівську групу творили рабіни в довгих чорних одягах, які демонстрували перед совєтською амбасадою проти переслідування жидів в СССР. Ранком у понеділок, поліція арештувала поблизу амбасади СССР троє осіб, у яких знайдено динаміт й інші експльозивні матеріяли.

ЗСА перестерігають ОН проти творення прецеденту виключування членів

Об'єднані Нації. — Американський амбасадор в Об'єднаних Націях Джордж Буш перестеріг у своїй промові на Генеральній Асамблеї Об'єднаних Націй в першому дні дебат про членство Китаю в ОН в понеділок 18 жовтня, щоб — виключаючи Республіку Китаю, себто Вільний Китай, не створювати небезпечний прецедент на майбутнє. Буш різко запротестував проти „обурливого очорнювання", що його зробив альбанський міністер закордонних справ Несті Насе, який промовляв першим у тій дебаті і закинув Америці, що вона змагає до відірвання від Китаю Тайвані (Формози), і продовжує свою „імперіялістичну політику". Амбасадор Буш заперечив, наче б Америка, виступаючи за допущення до ОН Комуністичного Китаю, проводила теорію Об'єднаних Націях Вільного Китаю, проводили теорію „двох Китаїв", або „одного Китаю і Тайвані". Він покликався тільки на фактичний існуючий стан на Далекому Сході і не виключав майбутнього розвитку подій. Зате амбасадор Вільного Китаю Чов Шу-каі таврував Комуністичний Китай, як не гідний членства в Об'єднаних Націях. Він твердив, що проявлювана від недавна так звана „добра воля" Пекіну — це тактична гра, яка використовує „пацифістичні і ізоляціоністичні" настрої в Америці. У понеділок 18-го жовтня промовляло загалом 12 промовців. Представник Канади заявився проти американського внеску, себто за допущення Комуністичного Китаю і за виключення Вільного Китаю. Але пресові коментатори вважають, що зросли шанси, що перейде американська резолюція, яка визнає, що виключення Вільного Китаю є „важливою справою", яка вимагає двох третіх голосів, і що після переходу тієї резолюції — не буде відповідного числа голосів для виключення Вільного Китаю.

ЗСА закликають Індію і Пакістан зберігати спокій і рівновагу

Вашингтон. - Речник Державного Департаменту заявив журналістам, що американський Уряд звернувся з окремими закликом до урядів Пакістану й Індії, щоб вони зберігали у своєму конфлікті спокій і рівновагу духа та не провокували військ другої сторони до війни. Америка, заявив він, стривожена постійним скріпленням обох тих же діржав над їхніми кордонами. За твердженням газет — пакістанський президент Мохаммад Ахія Хан, зустрівшись на святкуванні 2.500-тиріччя Ірану в Персіполісі з совєтським „президентом" Підгорним, висловив пропозицію, щоб індійські й пакістанські війська відійшли від кордону на певну віддаль. Совєти підписали недавно пакт приязни з Індією і боронять її позиції. Але індійський прем'єр Індіра Ганді заявила у розмові з журналістами, що Індія не піде на ніякі мирові розмови з Пакістаном, поки Пакістан не заведе миру і ладу в Східньому Пакістані, звідкіля понад вісім мільйонів людей втекли до Індії. Індіра Ганді закинула Пакістанові, що той „повів війну проти власного народу" у Східньому Пакістані і створив там умовини, в яких люди не всилі жити і втікають до Індії, спричинивши в неї нестерпну кризу. Індіра Ганді признала, що Індія сприяє східньо-пакістанським бенґальцям в їхніх свободолюбних змаганнях, але поминула мовчанкою запит чи Індія постачає зброю східньо-пакістанським партизанам.

28 жовтня відбудеться в британському парляменті історичне голосування

Лондон. — У четвер 28-го жовтня відбудеься в британській палаті громад голосування в справі приступлення Британії до Европейської Економічної Спільноти, чи пак Вільного Господарського Ринку. Консервативний уряд прем'єра Едварда Гіта проголосив, що він дає вільну руку членам Консервативної партії в палаті громад голосувати не за партійною дисципліною, а за власною совістю. Це створило важку ситуацію для опозиційної Партії Праці, яка не може тепер накладати на своїх членів обов'язок голосувати солідарно згідно з партійною дисципліною.

ПАССЕЙК ЗАПОЧАТКОВУЄ ЮВІЛЕЙНИЙ ФОНД УВУ; НА ЮВІЛЕЙНОМУ БЕНКЕТІ ЗІБРАНО 6 000 ДОЛЯРІВ

Пассейк. — В неділю 17 жовтня ц. р. тут відбувся стейтовий Ювілейний Бенкет для відзначення 50-річчя Українського Вільного Університету. Дбайливо підготований окремим Ювілейним Комітетом під проводом п. Івана Буртика, що був душею святкувань, бенкет зібрав около 250 осіб, в цьому делеґатів від 22 різних українських установ. На бенкет наспіли численні письмові привіти — від Блаженнішого Верховного Архиєпископа Кардинала Йосифа Сліпого, від губернатора стейту Ню Джерзі Кегілла, від обох сенаторів Вільямса і Кейса від конґресмена Р Роя та інших. Усно вітав УВУ о. протопресв. Т. Форостій, який передав також привіт і благословення від новообраного Митрополита УПЦ у ЗСА Владики Мстислава. Свято закінчилося великим моральним та матеріяльним успіхом, в рівній мірі завдяки самій підготові і мистецькій програмі, як теж чіткому з'ясуванню завдань УВУ у промовах. Про рівень мистецької програми, для якої м. ін. спеціяльну композицію склав маестро В. Грудин, присвячуючи її 50-літтю УВУ, що її по-мистецьки відіграв на скрипці проф. Р Венке, свідчать прізвища виконавців: піяністки Д. Гординської-Каранович, заслуженого актора українських сцен Й. Гірняка, та сопрано М. Ясінської-Мурованої та скрипаля проф. Р. Венке. Багато до настрою свята причинилася декорація сцени маестра С. Гординського та картини мистця Б. Божемського, що ними була прибрана заля.

Прив'язання розкиненої професури та студентства до УВУ прозвучало в увідному слові заступника голови Ювілейного Комітету д-ра П. Богданського, у виступах керівника вечора проф. д-ра Я. Падоха, в сердечних привітах проф. д-ра В. Стецюка від Головної Ради НТШ та від НТШ в ЗСА, проф. д-ра О. Андрушкова від Делеґатури УВУ у ЗСА та пані Марії Стефанів, голови місцевого Відділу УККА. Широку картину післанництва УВУ на тлі багатого минулого накреслив у своїй настроєвій промові ректор УВУ проф. д-р Володимир Янів, після того, як голова місцевого Відділу Товариства Прихильників УВУ п. І. Буртик у кінцевій промові підсумував працю Комітету та подякував його членам та гостям. З черги Ректор роздав почесні грамоти для перших добродіїв УВУ, що склали по 100 дол. і більше, після чого із залі почали напливати зголошення дальших пожертв, серед яких треба згадати на першому місці дві пожертви по 1,000 дол. — від д-ра Б. Филипчака і д-ра Е. Грабарчука, 500 долярові пожертви від проф. Гаєвської (емеритки), та д-ра М. Міґоцького, д-ра М. Марченка та д-ра П. Богданського і ряд ін. громадян нижчі суми. Ентузіязм жертвуючих був такий великий, що загальна сума осягнула кругло 6.000 дол. Цією збіркою жертвенної громади Пассейку започатковано ювілейний фонд УВУ, метою якого є досягти суму 100.000 долярів ще таки в ювілейному році, щоб уже в наступних роках можна було мати із відсотків постійний капітал на видавничу діяльність та як основу бюджету, необхідну для заходів про продовження субсидій німецьких баварського та федерального урядів. Збірка буде вестися по всіх українських громадаха людьми і прихильниками УВУ.

Проф. В. Янів поінформував також, що Сенат схвалив окремі почесні грамоти для громадян, що внесли свій вклад у святкування, зокрема для організаторів та виконавців програм святкування. Члени Ювілейного Комітету стейту Ню Джерзі заявили із свого боку готовість продовжувати збірку, сподіваючися вже незабаром в самому стейті Ню Джерзі осягнути суму 10.000 дол. З признанням треба підкреслити, що Управа „Української Централі" в Пассейку віддала безкоштовно залю на бенкет і, доцінюючи великі заслуги УВУ для української культури, відзначила Ректора УВУ спеціяльною грамотою почесного членства, яку йому вручив голова Централі п. М. Яремко.

Бенкет був попереджений окремим панелем, який відбувся в суботу 16-го жовтня під проводом проф. д-ра Володимира Стойка на теми „Українське студентство на тлі сучасної доби" та „Чого бажає сучасна українська молодь". Цього ж дня проф. д-р В. Янів відвідав українські школи в Ірвінґтоні-Нюарку та ПассейкуКліфтоні, як теж Осередок СУМА і Пластову Станицю в Пассейку, яка вручила гостеві гарний альбом із знімками. Про Ювілей УВУ та ювілейні святкування в Пассейку подала ширшу інформацію пані Мец у стейтовій газеті „Гералд Нюс".

Конґресмени Флод і Дервінський будуть відзначені почесними докторатами Українського Вільного Університету

Ню Йорк. Н. Й. — Конґресмени Деніел Дж. Флод, демократ з Пенсилвенії та Едвард Дж. Дервінський, републіканець з Іллинойс, будуть нагороджені почесними докторатами Українського Вільного Університету за численні та визначні заслуги для української справи у вільному світі. Акт надання почесних докторатів відбудеться в суботу, 23-го жовтня 1971 в готелі Статлер Гілтон в Ню Йорку. Проф. д-р Володимир Янів, ректор УВУ, що приїхав з Мюнхену на 50-ліття УВУ, переведе надання почесних докторатів в асисті Делеґатури УВУ в Америці під головуванням проф. Василя Лева та її членів, проф. Василя Стецюка, д-ра Матвія Стахова, проф. Осипа Андрушкова, д-ра Ярослава Падоха та інж. Романа Гойдиша.

Надання почесних докторатів конґресменам Флодові та Дервінському було рішено Сенатом УВУ на пропозицію українських провідників в Америці за численні заслуги тих двох американців для української культури в Америці та у вільному світі взагалі.

Патронат 48 Краєвих Організацій

Ювілейне відзначення з нагоди 50-ліття УВУ є під патронатом 48 українських крайових організацій, що творять Почесний Комітет під головуванням мґ-ра Романа Гутлевича, голови Об'єднаного Комітету Українських Організацій Великого Ню Йорку. Почесними патронами Ювілею є Блаженніший Кардинал Кир Йосиф Сліпий, Верховний Архиєпис-

(Закінчення на стор. 4-ій)

СВОБОДА SVOBODA
УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY
FOUNDED 1893
Ukrainian Newspaper published daily except Sundays, Mondays & holidays (Saturday & Monday issues combined) by the Ukrainian National Ass'n, Inc. at 81-83 Grand St., Jersey City, N.J. 07303
Second Class Postage paid at the Post Office of Jersey City, N.J. Accepted for mailing at special rate of postage provided for by Section 1130 of Act of October 3, 1917 — authorized July 31, 1918.
Передплата: на рік — $18.00, на пів року — $9.50, на 3 місяці — $5.00. Для членів УНСоюзу 65 ¢ міс. За кожну зміну адреси — 25 ¢. Чеки і "money orders" виставляти на "Svoboda".
P.O. Box 346 Jersey City, N.J. 07303

Господарі Канади

Можна сміливо твердити, що немає українця в світі, ані на „нашій, не своїй землі" в Україні, ані на поселенні в інших країнах, який не пишався б історією, досягненнями і теперішнім значенням та ролею, як і перспективами на майбутнє українців у Канаді. В жадній бо іншій країні українська громада не здобула собі такого місця, місця справжнього співгосподаря країни, як наші брати по той бік ріки св. Лаврентія. Доказав і потвердив це недавній Десятий Конгрес Українців Канади, що його голова уряду країни, прем'єр Трудо, вибрав собі за форум для з'ясування далекойдучої програми нової урядової політики.

Українські поселенці та їх нащадки є співгосподарями Канади в повному значенні цього слова. В яку ділянку життя країни не вглянути б: культурну, виховну, господарську, парляментарну й адміністраційну, домініяльну і провінційну, український вклад, українські люди й український голос рахуються і мають свою вагу, бо вони — помітні. На цьому місці вже згадувано, що коли б уже можна говорити про ще якусь іншу Україну поза тією, що над Дніпром і Дністром, то окреслення „Канадійська Україна" мало б своє найбільше виправдання.

Цього року українці в Канаді відзначають 80-річчя свого поселення та 30-річчя створення й існування їхньої центральної репрезентації, Комітету Українців Канади. Вони мають усі причини на те, щоб ці ювілеї згадувати й відзначати з повним вдоволенням та з гордістю за свої досягнення. Цей бо шлях від перших поселенців, що їм 80 років тому приходилося майже голіруч здобувати й загосподарьовувати прерії, до теперішніх співгосподарів країни, — це найбільш промовистий доказ вартости української людини, її вітальности, ініціятивної підприємливости, її творчости. Вартість і значення позиції українців Канади в їхній країні далеко переходять саму тільки Канаду. Користаємо з цього також і ми, українці в ЗСА, що становимо куди численнішу групу, але куди меншу в пропорції до всього населення країни. Вістки і коментарі про значення й активність українців в Канаді, що появляються в американській пресі, підносять також значення і авторитет українців в ЗСА, як і служать найкращим і найбільш переконливим доказом того, чого міг би досягнути і яку ролю міг би грати в сім'ї народів світу український нарід, якщо був би вільний та міг свобідно розвиватись і господарювати, як це можуть українські поселенці у вільних країнах.

З цих і багатьох інших міркувань наші брати в Канаді заслуговують на подив і признання.

Облудна оборона демократії

Віце - президент Спіро Еґню відвідав Грецію. Можна зрозуміти політичних еміґрантів й узагалі грецьких опозиціоністів теперішнього правління в Греції, які не вдоволені тією візитою віце - президента, яка скріплює престиж немилого їм режиму. Але трудно зрозуміти американських політиків - лібералів, між ними й деяких поважних мужів, які також обурились на подорож Спіра Еґню, дармащо американський Уряд виходить з погляду інтересів Америки, союзницею якої є в НАТО Греція.

Очевидно, що існуючий у Греції від 21 квітня 1967 року режим не може захоплювати визнавців демократичного устрою. Не можна теж спрощувати проблему формулою, ніби противниками режиму прем'єра Георга Пападопульоса є тільки комуністи і ніби відсутність від 4-ох років парляментарної системи в Греції необхідна, щоб зберегти Грецію від комуністів. Король Константин, який перебуває на добровільному вигнанні в Італії, не є комуністом і між опозиційними до режиму Пападопульоса еміґрантами є не тільки колишній „лівий" міністер Андреас Папандреу і комунізуюча акторка Меліна Меркурі, але й колишній дуже правий прем'єр Константин Караманліс, з яким недавно мав у Парижі розмову американський посол у Греції, Генрі Таска.

Але коли, наприклад, сенатор Венс Гартке, демократ з Індіяни, дійшов у своєму обуренні проти уряду Георга Пападопульоса у Греції до того, що вимагав відкликання подорожі віце - президента Еґню, то чому він не обурився ніколи на протидемократичний поліційний режим в усіх комуністичних країнах, чи режим „лівого" президента Алленде Ґоссенза в Чіле?! Чому він радісно схвалює подорож президента Ніксона до Москви?! Дві мірки, стосовані лібералами супроти правих і лівих диктаторів, піддають під сумнів вартість такого демократичного світогляду.

П. Феденко

„МАЛА МУДРІСТЬ"

Мюнхен. — 1648 року закінчилася в Европі 30-літня війна, яка взяла початок з релігійних спорів між католиками й протестантами. Ця війна пізніше перетворилася на боротьбу між католицькими династіями — французьких Бурбонів та австрійсько - еспанських Габсбурґів — за впливи в Европі.

Католицька Франція мала союз проти Габсбурґів з протестантською Швецією. В мирових переговорах 1648 р. у Вестфалії велике слово мав визначний шведський дипломат Оксеншерна. Його син хотів приїхати в Оснабрюк, де відбувалася міжнародна конференція, щоб побачити визначних людей, які мали рішати долю народів. То батько послав синові в Стокгольм латинською мовою лист (тоді латина була міжнародною мовою, як теж часто і мовою урядування; на Угорщині латина дожила аж до 1848 року). Оксеншерна писав: „Veni, mi fili, videbis, quantilla sapientia mundus regatur" (Приїзди, мій сину, побачиш, якою малою мудрістю керується світ).

Історія народів дає багато прикладів „малої мудрости" політиків різних країн і різних часів. Згадаймо, наприклад, похід Наполеона на Москву в 1812 році. Йому радили у війні проти Росії видвигнути революційні кличі, які сприяли раніше перемогам французького війська над реакційними країнами. Але Наполеон не схотів видати маніфест до селянства Російської імперії з обітницею скасування панщини, він не висунув на перший плян ідеї визволення народів з-під московського ярма.

Журнал „Історик - Марксист", що виходив у Харкові між двома світовими війнами, опублікував матеріяли з російських архівів, що показують, які надії покладали в Україні на революційну Францію. Переяславський маршалок — провідник шляхти — пив публічно за здоров'я Наполеона!

Відомий польський патріот Домбровський (він згадується в гимні — „Марш, марш, Домбровскі") радив Наполеонові використати український рух проти Росії, обіцяв „посадити на коні" 200 тисяч українських козаків. Але Наполеон відмовився: мовляв, хто зможе пізніше тих 200 тисяч козаків зсадити з коней?

Наполеон, захоплений успіхами в війнах, плянував створити на території України дві васальні держави, які хотів назвати „Наполеонідами"... Про це писав Ілько Борщак у „Journal des Etudes Napoleoniennes" ,(Париж, 1922 р.).

Польським патріотам, що проливали кров по боці Наполеона в різних країнах, імператор французів не допоміг відновити незалежної Польщі. Великий стратег виявив „малу мудрість" в оцінці політичної ситуації на Сході Европи, і це повело його до руїни.

Перейдімо до ближчої доби. 1917-1918 р. сталося чудо: майже одночасно завалилися три імперії, що в кінці XVIII віку розділили між собою територію історичної Польщі: Росія, Австрія, Німеччина. Такий щасливий збіг обставин трапляється в історії раз на 500 років. Однак, у польському суспільстві настало „запаморочення від успіхів". Польські провідники не розуміли, що російський імперіялізм має шанси відновитися (величезна територія і великі маси людности). Не розуміли вони, що тільки союз з народами, загроженими російським імперіялізмом, міг би врятувати Польщу від нового поневолення Москвою.

Польща вважала Україну за свого головного ворога і кинулась на українські землі. Міністер Станіслав Грабський, після польської окупації Галичини, заявляв, що через 25 років у Галичині не буде українців...

Дев'ять місяців Польща вела війну з українцями за Галичину — від листопада 1918 року — і вичерпала значно свої сили. А тим часом Росія створила реґулярну „червону армію", і Польща ледве врятувалася від російської окупації в 1920 році. Коли б не стала на перешкоді „мала мудрість" і в Польщі переміг реальний погляд — ідея „за нашу і вашу вольність", то союз рівноправних незалежних народів проти відновленого російського імперіялізму обернув би історію сходу Европи й світу зовсім в інший бік.

Як „мала мудрість" запаморочила поляків шовінізмом між двома війнами, свідчить такий факт: 1932-1933 р. Москва зорганізувала на Наддніпрянщині „політичний голод". Мільйони наших людей голодували і умирали. В Західній Україні під польським режимом створено організацію допомоги жертвам голодової політики Москви. Але польська адміністрація не дозволила західнім українцям допомагати братам, що гинули за Збручем від голоду і так помагала Москві.

1939 р. „мала мудрість" звеліла диктаторові Сталінові підписати союзний договір з іншим диктатором — Гітлером. Без того договору Гітлер не почав би війни. Сталін хотів бути у війні Гітлера з західніми державами в ролі tertius gaudens (третього, що радіє). Ніяк він не передбачав, що Гітлер може почати агресію проти СССР. Через „малу мудрість" Сталіна загинули в світовій війні коло 50 мільйонів людей.

У лютому 1945 р. в Ялті відбувалася конференція переможців: Рузвелт, Черчілл і Сталін рисували нову карту світу. Рузвелт, як пише відомий дипломат Джордж Кеннан, уважав тільки Черчілла за імперіяліста, але мав довір'я до Сталіна. Кеннан називає помилки Рузвелта, його поступки вимогам Сталіна „дитячими". Наслідки цієї „малої мудрости" відчувають усі народи світу і по цей день.

Степан Женецький

„КИТАЙЦІ ТУТ І ТАМ"

З того часу, як почали нормалізуватись відносини між ЗСА і комуністичним Китаєм, в американських часописах і журналах дуже багато пишеться про Китай і китайців. Пекін дозволив прибути до Китаю кільком американським журналістам, які тепер надсилають звідтам цікаві кореспонденції до американської преси.

Крім цих кореспонденцій американських журналістів, в американській пресі останнім часом також багато пишеться й про американських китайців, тобто тих, які прибули до ЗСА на сталий побут чи на заробітки. Відомості про життя-буття китайців взагалі, а американських китайців - іміґрантів зокрема, дуже цікаві, і з ними варто познайомитися українському загалові.

Китайці хочуть сеґреґації

На відміну від інших американських меншинних груп, головним чином чорної національної меншини, яка дуже завзято бореться за десеґреґацію, тобто за злиття та зрівноправлення з білою расою — американські китайці бажають жити у відокремленні.

Китайська національна меншина у ЗСА живе у строго відокремлених ґеттах, де вони самі керують своїм національним життям: мають свої китайські громадські установи, своє шкільництво, соціяльну опіку тощо.

Цікаво відмітити, що в той час, коли у ЗСА є голосною справа десеґреґації державного шкільництва, коли чорна меншина домагається змішування школярів через перевожування автобусами шкільних дітей іноді за десятки миль до різних шкіл на те тільки, щоб їх расово вимішати, китайці гостро протестують проти такого перевожування. Кілька днів тому в китайській дільниці Сан Франсіска, в Каліфорнії, відбувся незвичний для Америки протест, і поліцисти ірляндського та італійського роду не могли дати собі ради з китайськими матерями, які енерґійно протестували проти перевожування автобусами їхніх дітей до віддалених від китайського ґетта шкіл, щоб там їх змішати з школярами інших рас.

Рідкість злочинства

Американська преса подає, що злочинність серед китайської меншини дуже низька, чи не найнижча серед усіх інших етнічних груп.

Американці признаються, що китайці в Америці були раніше дискриміновані й упосліджені так само, а може й більше, як інші національні меншини. „Заборонним актом" у 1882 р. китайців визнано в ЗСА за „нижчу" расу, і це тавро не було зняте з них аж до 1943 року. Тільки на Гавайських островах китайці вважалися рівноправними, і лиш там вони могли брати участь в американському громадському житті, як рівні громадяни.

Внаслідок різних обмежень і заборон, китайська національна група у ЗСА була донедавна невеличкою. Щойно в останніх двох десятиліттях число китайців тут швидко збільшується завдяки тому, що американські еміґраційні власті дозволили поселюватися у ЗСА китайцям з Тайвані (Формози) й Гонґ-Конґу. Більше, ніж половина населення китайської дільниці в Ню Йорку, а правдоподібно і в інших великих американських містах, прибула до ЗСА після 1961 року.

Більшість нових китайських іміґрантів не має наміру залишатися у ЗСА і стати американськими громадянами. Багато з них зовсім не володіє англійською мовою. Вони прибули сюди з чисто економічних причин — для заробітку. Китайські заробітчани багато допомагають своїм рідним вдома, висилаючи їм туди зароблені гроші.

Під цим оглядом китайських іміґрантів можна порівняти з українською заробітчанською іміґрацією з-перед першої і другої світових воєн, яка також прибувала до ЗСА з тим наміром, щоб, заробивши тут дещо грошей, повернутись до „старого краю", щоб там поправити своє матеріяльне життя.

Народ-„пісок"

Американці оцінюють китайську етнічну групу, як народ чесний, працьовитий, самодисциплінований за зразком родів і племен. Свою гідну поведінку вони завдячують старовинній культурі та соціяльному порядкові. Китайці — це твердий і витривалий народ, який дає собі раду всюди, в кожній країні світу, де вони проживають.

Американські китайці не становлять жадної проблеми для ЗСА. За своєю вдачею вони спокійні, не вимогливі й не аґресивні. Вони не домагаються для себе жадних спеціяльних „прав", крім висуненої в останньому часі вимоги на окремішність шкільництва для своїх дітей.

Китайці мають довір'я до самих себе, як нації, вони плекають свою національну гордість і певні самих себе — духові властивості, які дали їм змогу перетривати дуже важкі часи в їхній довгій історії.

Китайський учений Лін Ютанґ порівняв китайців до піску, а японців — до скелі. Він твердить, що жадна сила, навіть наймогутніша експльозія не може знищити піску, як складової маси, але знищить скелю, хоч би яка вона була тверда.

Китайський народ-„пісок", твердив цей китайський вчений, зазнав багато важких ударів, але він задержав своє існування. Завдяки цій своїй пісковій міцності й сукупності, китайці є тепер найчисленнішим у світі народом.

Китайці — жертва Заходу

Протягом минулих століть, аж до останніх часів, Китай багато зазнав лиха від Заходу. Суверенність Китаю західні держави часто порушували, національну гордість зневажали, китайську

(Закінчення на стор. 3-ій)

Любов Коленська

ВПЛИВИ „ЖІНОЧОГО ФРОНТУ"

Крайова Організація, яка бореться за визволення жінки, дорікає телевізійним програмам, що вони й надалі представляють жінок радше в ролі господинь, секретарок і медичних сестер, а доволі рідко як лікарок, професорів, учених чи підприємців. У книжках ще за давніми традиційними й застарілими звичаями розписуються і захоплюються дівчатами — емоційними, переважно безрадними, а то й... тупими, зате ніжними й напрочуд гарними. Тим часом хлопці завжди виявляються більш підприємливими, мудрішими, здібнішими і талановитішими.

Як подає „Стар Леджер", у Північній Каролайні Відділ Крайової Жіночої організації працює над новими книжками, в яких дівчата чи хлопці без огляду на їхню стать обдаровані тими самими прикметами характеру, однакові у своїх вдачах і пізніше вже як дорослі в однаковій мірі несуть відповідальність за свою родину, включно з її утриманням. Деякі представниці цього „жіночого фронту" посуваються так далеко, що слово „менкайнд" змінюють на „гюменкайнд", а слово „гісторі" — на „герсторі".

Д-р Марковіц, директор таких інституцій, як „Служба Родині" чи дитяча клініка, каже, що сьогоднішні поступові організації мають великий вплив особливо на дітей у віці від 13-ти до 14-ти років. Теперішні дівчата рішучіші й далеко незалежніші в порівнянні з дівчатами з-перед чотирьох років. Він погоджується з „жіночим фронтом", кажучи, що „жіночість" і „мужеськість" не вроджені, а набуті під впливом цивілізації. Він подає приклад, як ще й тепер старші зовсім інакше дивляться на новонароджене дитинча у возику. Коли це хлопець — кажуть: „Гляньте, які в нього рамена, він напевно гратиме в футбол"... Коли дівчина: „Що за ніжна крихітка! З неї напевно вийде балерина!" Хіба у такої дитини аж така велика різниця у зовнішньому вигляді, щоб вона зраджувала свою майбутню кар'єру?

Коли приглянемось на дитячий ринок іграшок, то помітимо, що й там зміна. Від 1969 до 1970 рр. на 10.7% збільшилось іграшок, не призначених для забави означеній статі. З найбільш популярних на Різдво будуть: різні загадки - складанки, іграшки з обсягу американської історії.

Президент американського іграшкового підприємства Фред Ф. Ертлє висловився: „Ніхто не може передбачити, який рід іграшок переможе, але в нашому каталогу є рисунки двох тракторів: на одному їде хлопець, на другому — дівчинка. Тепер вантажними автами в однаковій мірі заінтересовані й дівчатка і хлопчики".

Одним із найбільших показчиків змін в уподобаннях молодих дівчат є вигляд їхніх ляльок. Сьогодні на вітринах крамниць ви бачите вже більше не ляльок-дітей, а ляльок - дорослих. Це почалося ще з 1959-им роком, коли президентка корпорації „Маттел" Рут Гендлер завважила, що її доня вже взагалі не хоче забавлятись звичайними ляльками, а залюбки витинає із журналів силюети, які представляють дівчат - підлітків або уже дорослих дівчат. Це піддало їй думку створити модель ляльки „Барбі". Цей модель дуже швидко став популярним, його купували цілими масами, і помисл Рут Гендлер увінчався феноменальним успіхом. Навіть постав Клюб Барбі, який начислює вже 1.5 мільйона членів.

Д-р Марковіц каже, що саме лялька „Барбі" являє собою клясичний тип сучасної жінки: над усе сконцентрованої на собі, на своєму зовнішньому вигляді, з перебільшеною кокетерією; в неї зовсім немає часу займатися дітьми і піклуватися ними в давній материнський спосіб. Жінки з м о ж у т ь займатися чим завгодно, а діти, оточені чужою опікою, знайдуть приміщення в державних яслах і садках. Яка полегша!..

Деякі зміни зайшли і в американському скавтинґу. Програму модернізують приспішеним темпом, вносять нові ідеї, співзвучні сучасному життю, постають мішані табори, старші хлопці і дівчата, члени скавтинґу сходяться разом.

Залишається тільки одна ділянка, в якій не зайшли зміни — це атлетика. Вправді окремі дівчата вже включаються в хлоп'ячі гуртки і вже беруть участь в атлетиці, але їх ще обмаль.

Є твердження, що міські дівчата більш невротичні і вічно невдоволені — в контраст тим, що колись, перебувавши на селі чи на передмісті, лазили по деревах, гралися з хлопцями у воєнні ігри — й були „хлопчурами". Їхня психологічна база здоровіша й у них немає комплексів, коли приходить вік дозрівання. Це й каже парох реформованої церкви в Клостері, Тома Бослупер, на підставі 10-літньої практики, перевівши інтерв'ю з 300 жінками. Він також підкреслює, що найздоровіший і найбільш творчий елемент виводиться із т. зв. „хлопчурів". Додаючи, що на диво у сьогоднішніх часах не практикується порядної гімнастики і справжнього фізичного тренінгу, що спричиняє брак самодисципліни...

ІЗ СВІДЧЕНЬ ІБРАГІМА

(6)

Та ось наступає день, коли в дитини виявляється непошана до батьків. Вона вже не вважає батьків за авторитет, за своїх провідників. Від того моменту вона розпочинає шукати власного шляху. Дуже багато молодих людей в СССР кинулись у розпусту, стали наркоманами, але не від пересичення, як в Америці, а тому, що хочуть втекти від важкого життя. Підсовєтські хлопці й дівчата йдуть в „гіппі" не тому, що втомилися жити в гарних квартирах, а тому, що вони відчувають себе серед них вільними від брехні, якою просочене все довколишнє життя. Є дуже цікавий вірш Вознесенського, — на ці слова співає пісеньку знаменитий російський бард Александер Ґаліч. Він співає:

Спрашивайте, мальчики, спрашивайте,
Спрашивайте, мальчики, отцов.
Спрашивайте, как и почему?
Спрашивайте, мальчики, отцов,
А папаша режет ветчину
И не отвечает ничего.
Спрашивайте, мальчики, спрашивайте,
Спрашивайте, мальчики, спрашивайте,
Спрашивайте, мальчики, отцов!

Оце вам такі обставини: хлопець чи дівчина запитують батька, а він не може відповісти, він наскрізь забрехався. І ось тоді той хлопчина чи дівчина йде кудись набік, і тоді всяку владу над ним втрачають і суспільство, і батьки.

Отже, я думаю, що в усіх цих нюансах варто було б інтеліґенції на Заході розібратись. На наш сором, на Заході більшість інтеліґенції підтримує отих лівих. Ох, коли б ви знали, скільки людей в СССР проклинають таких, як Сартр, як Бертран Рассел, Лакент, таких, які претендують на те, що вони — світочі розуму. А насправді — це ніщо, це люди, які в собі не розібрались і інших збивають спантелику. Вони підтримують ліву течію і завдають величезної шкоди Заходові. Вони цілуються з комуністами, у своїх творах вихваляють комуністів, вони в товаристві, в газетах заявляють, що в загальному СССР чудово живе. Ну, ми то знаємо, звідки у них такі відомості. Ми знаємо, що коли приїжджають чужинці в Совєтський Союз, оті ліві чужинці, то перед ними виставляють таке потьомкінське село, що вони із своїми слабими мозками ніколи в тому не розберуться.

У Совєтському Союзі так навчилися обдурювати, що це вже ввійшло в плоть і в кров; це робиться так природньо, що той, хто дурить, вже навіть не дуже зауважує, що дурить. І так у приїжджих в СССР складається враження, що там назагал усе добре, що коли є окремі незадоволені одиниці, то це пояснюється певними причинами, а причини для них знаходять. І так, СССР, мовляв, живе як нормальна держава. І ось вони повертаються звідти і дурять людям голову совєтським балетом, цирком, чудовими ресторанами, першоклясними готелями, багатими колгоспами й колгоспниками, героями СССР. „Ну, що ви, — кажуть вони, — СССР чудова країна! Вона на піднесенні, і ми повинні дружити з нею".

Я не знаю, хто тут перший, а хто другий, але в загальному дипломати Заходу йдуть на тому повідку. Чому на повідку? Тому, що вони намагаються дипломатичним шляхом вирішувати якісь питання з Росією, і забувають просту істину, що ні одна хоч трохи розумна людина ніколи не сяде за стіл грати в карти з шулером, знаючи, що коли вона чесно гратиме, то шулер її обіграє. А дипломати сідають за стіл розмовляти з комуністами. І ось ми бачимо, як впродовж 50 років їх обігрують, а вони з виглядом переможців роблять гарну міну при поганій грі. Ось, наприклад, тепер ми бачимо, що Америка збирається розпочати дипломатичну гру з Китаєм. Звичайно, життя покаже, хто має рацію, хто ні, але я цілком переконаний, що комуністи обіграють Ніксона, обов'язково обіграють, бо Ніксон це людина, вихована Заходом, він має свої погляди на право, на мораль, на совість. А в тих, хто буде з ним грати, немає ні совісти, ні моралі, ні чести.

Тут, на Заході, зовсім не враховують психологічної сторінки розвитку характеру СССР. Коли б задумались над тим, що кріпаччина і постійне пригнічення витворили там культ сили, поклоніння перед силою, то може б це допомогло західнім дипломатам зрозуміти, що Москва ніколи не піддавалась на переконування, а підкорялась тільки силовим ударам, і силовий удар завжди сприймала не з ненавистю, а з пошаною. Пошана перед нагаєм, пошана перед кулаком в СССР глибока.

Можу розповісти вам про надзвичайну подію, коли впродовж шестиденної, блискавичної війни Ізраїль розгромив арабів, — все таки два мільйони з половиною проти ста мільйонів. Тоді можна було б сподіватись в СССР вибуху ненависти проти отих жидів, бо всі ж там чудово знають, що араби користуються зброєю із СССР і що всі арабські військові частини перебувають під командуванням російських старшин, що російські фахівці запускають ракети, а російські пілоти водять літаки. Всі знали, що під час шестиденної війни загинуло багато фахівців із СССР і військових людей: багато жінок дістали повідомлення, що їх син чи чоловік загинув „під час маневрів". І ось, не зважаючи на те, що вдарено фактично по зубах Совєтському Союзу і перемога зброї Ізраїлю була перемогою над совєтською зброєю, ми не не раз чули від простих людей: „От молодці жиди, оце так дали!"

Ви розумієте у тих висловах звучала повага до сили. І коли б це розуміли дипломати Заходу, то вони збагнули б, що лише двічі їхня дипломатія виграла, а саме під час Тайванської кризи і під час Кубинської кризи, коли збоку Заходу була проявлена сила. На нахабство росіян, які йшли „ва - банк", Америка відповіла конкретною військовою підготовою і дала зрозуміти, що вона припинила жарти й переходить до атаки. Пригадайте, як СССР у першому і в другому випадку негайно ж здав свої позиції. А тепер, коли Захід веде себе так слабо у відношенні до Москви, вона знову нахабніє і щодня захоплює все нові й нові позиції, бо їй притакують, не дають по руках, бо вона чує слабість свого противника.

Я пропустив ще два моменти. Перший із них це те, що так звані ліві користуються на Заході всіми правами вільних людей і використовують свободу проти демократії. З одного боку, вони підрубують гілку, на якій і самі сидять, а з другого — віддають демократію в руки тих, хто її знищить, як тільки прийде до влади. Я думаю, що ви розумієте, але народ не розуміє, що коли комуністи хоч на один день прийдуть до влади, то наступного дня їх уже не виженеш — це не ті гості, які сідають за стіл на годинку. Якщо тільки вони діпнуться до влади, то передусім почнуть ліквідувати фізично всіх інакше думаючих. Просто розстрілюватимуть. Тут цього не розуміють. А потім, коли розстріляють більшу частину інакшодумаючих, то зрештою вже дадуть собі раду, і тоді вже засядуть серйозно і надовго.

(Далі буде).

У Філядельфії відбудуться „Українські Дошкільні Дні"

Філядельфія. — Осередок Дошкілля ЗСА влаштовує в днях 22 - 24 жовтня в домі СУА при 4936 Північ 13 вулиця оригінальну імпрезу студійного типу „Українські Дошкільні Дні", враховуючи найновіщі дослідження психологів, що виховання дитини у відповідному дусі треба розпочинати з наймолодших років життя. „Дошкільні Дні" розпочнуться у п'ятницю 22-го, о 7-й г. вечора словом-вікриттям мґр Ірини Піленської — голови Осередку Дошкілля ЗСА, та відкриттям Виставки, яке довершить п-і Стефанія Бернадин, голова Управи Осередку Дошкілля. Тоді ж буде подана коротка характеристика праці ОПЛДМ у 25-ліття заснування Об'єднання і доповідь проф. Володимира Мацьківа „Українська книжка", а на закінчення вечора — демонстрування „Абетки історії України" мистця Ярослава Паладія, в супроводі віршованих текстів Л. Полтави.

В суботу після вранішньої реєстрації учасників о 10-й, відбудеться збірна показова лекція у Світличці УЗХреста, під керівництвом мгр Оксани Генґало з учительками та обговорення лекції. По полудні — доповідь про дошкільне українське виховання виголосить голова Крайового Осередку Дошкілля мґр Олена Климишин, потім дискусія й Другі загальні збори Осередку, а о 7-й вечора — вечеря і зустріч із громадянством. У неділю 24 жовтня, після Богослужень, о 10-й г. доповідь д-ра Е. Новосада про „Психічний розвиток дошкільної дитини", о 12-й — Перший З'їзд учителів і працівників Дошкілля, а о 2:30 — закриття. Для найбільш успішного проведення „Українських Дошкільних Днів" працюють різні комісії, що їх очолюють мґр Оксана Генґало, п-і Стефанія Бернадин і Софія Гарасимович, головою Ініціятивного Комітету є п-і Осипа Грабовенська.

„Я належу до СУСТИ"

Щоденно до редакції надходять десятки листів. У одних — статті, в інших дописи ще в інших — дописи, які треба переписувати; в одних — радісні вістки, в інших — сумні. Редакційна пошта — це саме життя. І ось так прийшов допис, який також довелося б уважно переписувати, щоб опублікувати, бо виведено його невправною українською мовою. Але коли б таких листів було більше, редакційна праця (навіть переписування!) була б куди приємнішою.

Мова про листа від студента-українця Яр. Скалія із столиці Нюйоркського стейту Олбані. Пише він просто: „Я належу до Сусти від Олбані. До нас належать гайскул і каліж. Я би хотів розказати вам про нас" і т.д. Хоч яка невправна в українській мові рука писала цього листа, та яке щире, шляхетне українське серце б'ється в грудях молодого, тут народженого і вихованого студента. Він інформує, що в Олбані Відділом Союзу Українських Студентських Товариств Америки, СУСТА, керує Марта Кичор та хто з нею співпрацює, і подає докладний плян діяльности тієї невеликої групи студентів, які вважають за свій моральний обов'язок не тільки добре вчитись, а й працювати на українському громадському полі. Ярослав Скалій повідомляє, що студенти матимуть дискусію на тему „Леся Українка", читатимуть її твори й будуть обговорювати; зберігаючи традиції — святкуватимуть спільно Різдво і покажуть відповідну виставу; від 25 грудня 1971 року до 6 січня 1972 року „будемо колядувати", потім — виступ на радіопрограмі, Свято Крут і т. д. Члени СУСТА не забувають і про відпочинок та розвагу: в середині січня вони заплянували спортові гри й санкування, а на 18-те березня — забаву.

„Скупенька" українська мова в автора листа, але скільки ж є людей, котрі добре володіють українською мовою — і майже нічого, або й цілковито нічого не роблять для добра громади, Церкви, культури?

Нехай буде більше між нашої студентської молоді Ярославів Скаліїв! А щодо української мови, то вона покращає автоматично в процесі праці і співпраці серед своєї української громади.

(П.)

СОЮЗ УКРАЇНСЬКИХ СТУДЕНТІВ АМЕРИКИ — КРАЄВА УПРАВА Т-ВА УКРАЇНСЬКОЇ СТУДІЮЮЧОЇ МОЛОДІ ІМ. МІХНОВСЬКОГО й ЗАРЕВО — ОБ'ЄДНАННЯ УКРАЇНСЬКИХ АКАДЕМІЧНИХ ТОВАРИСТВ

запрошують Українських Студентів і Професорів ЗСА і Канади на

ЗУСТРІЧ з РЕКТОРОМ

УКРАЇНСЬКОГО ВІЛЬНОГО УНІВЕРСИТЕТУ

проф. д-ром Володимиром Янівим

яка відбудеться

в УКРАЇНСЬКОМУ ІНСТИТУТІ АМЕРИКИ

2 Іст 79-та вул. в Ню Йорку

в п'ятницю, 22-го жовтня 1971 року

о год. 7:30 веч.

Після зустрічі — ГУТІРКА ПРИ ЧАЮ

БОСТОН і ОКОЛИЦЯ!

В суботу, 30-го жовтня 1971 року

о год. 6-ій веч.

в приміщенні

УКРАЇНСЬКОЇ ПРАВОСЛАВНОЇ ЦЕРКВИ СВ. АНДРІЯ

при Орчард Гилл Ровд, Джамейка Плейн, Масс.

— відбудуться —

ОРГАНІЗАЦІЙНІ ЗБОРИ

Окружного Комітету Відділів УНСоюзу

в яких повинні взяти обов'язкову участь члени Окружної Управи та урядовці й делегати Відділів, які належать до Округи, а саме:

238, 307 і 374 в Бостоні, 178 в Менчестері і 224 в Сейлем

НА ПОРЯДКУ НАРАД:

1. Звіти Окружної Управи та Відділів з їх організаційної праці.
2. Доповіді головних урядовців про завершення кампанії 1971 року.
3. Дискусія над доповідями та схвалення пляну праці для успішного закінчення кампанії за дальше збільшення УНС.

Збори попередить перешкіл організаторів

У зборах візьмуть участь:

ЯРОСЛАВ ПАДОХ, головний секретар і
АННА ЧОПИК, головна радна

На збори запрошені всі члени УНС та місцеві громадяни.

ОКРУЖНА УПРАВА

Вшановано пам'ять Володимира Доленка в Форт Вейн

Дня 19-го вересня в церкві св. Володимира відбулася панахида в сороковий день від смерти св. п. Володимира Андрійовича Доленка.

Панахиду відслужив о. Г. Сіваченко, з чисельно підсиленим хором, під керівництвом Я. Зінченка. Присутні розділили трапезу, що її приготували сестриці парафії.

„1915 року я вперше зустріла покійного В. А. Доленка в Харкові в приміщенні Просвіти. Він і Олесь запалювали серця молоді любов'ю до України і усвідомлювали її — згадувала покійного М. Кляйнер. Як найближчий співробітник Покійного, А. Жарський згадував про свою з ним зустріч. Із своїми спогадами про Покійного виступали: П. Коваленко, М. Чемеренко, С. Дорожко.

Після трапези — молитва і загальний спів присутніх — „Як умру то поховайте..." Присутні склали пожертви на увіковічнення пам'яти Покійного: Дорожко С. $50, Барлодян М. $60, В. Лопань, А. Задерей і М. Безкоровний по $20, В. Кляйнер $25, По $10: М. Коваленко, А. Кочерга, Д. Гупало, А. Набока, С. Тимченко, О. Задерей, В. Задерей і Б. Зінченко, М. Чемеренко і В. Шевченко по $5. Дрібні пожертви $14. Збірка продовжується, а частина присутніх вислали пожертви попередньо.

Закликаємо всіх, хто жив і діяв з покійним В. А. Доленком написати про його його життя і дії, щоб уможливити видання друком належного пам'ятника прийдешнім поколінням. Зокрема звертаюся від себе до осіб: М. І. Кляйнер — подружжя, А. І. Яременко, І. П. Дубровський, Ф. П. Бульбенко, Адвокат Симоненко, Ю. С. Семенко, Д. С. Мельник. Упорядчиком пам'ятника — в друкованій формі пропоную Ю. С. Семенка.

В. Шевченко

Вийшла збірка сатир Романа Рахманного

Париж. — У виданні адвоката і громадського діяча Петра Плевако у Франції, вийшла збірка журналіста Романа Рахманного під наг. „Червоний сміх над Києвом", зілюстрована Едвардом Козаком у притаманному йому гумористично - сатиричному дусі. До збірки на 60 сторінок невеликого формату, крім вступних „Обітниця вільного журналіста" і „Слова від Видавця", ввійшли такі сатиричні твори пера Романа Рахманного: „Червоний сміх над Києвом", „Хіба гуси врятують українську гідність", „Зустріч із людьми з того світу", „Портрет Малоросенка атомного віку", „Сатира на сторожі правди" — в більшості передруки з різних газет. У кінці поміщено „Слово від автора" й довідка про Романа Рахманного, як журналіста, який пише до української і чужомовної преси, а також есеї українською мовою. Роман Рахманний — журналіст, радіокоментатор, есеїст і сатирик у Канаді. На початку збірки зазначено, що „видавець Петро Плевако призначив увесь дохід з розпродажу цієї брошури на підтримку українських молодіжних організацій, тому брошура продається лише через ці організації". Збірка надрукована в друкарні „Українського Слова" в Парижі.

ЗБІРКА НА ПЛАСТОВИЙ ДІМ

Едмонтон. — Пластуни в Едмонтоні придбали власний дім. Громадянство щиро відгукнулося на заклик Станичної старшини й продовжує передавати пожертви на покриття виплат за той дім. Донедавна було зібрано 11 000 долярів, ще треба було зібрати 27 000 дол., але „Українські Вісті" з 30 вересня вже повідомили, що потрібно тільки 14 000 долярів.

Конференція Українських Центральних Молодечих Організацій у ЗСА

(ПЛАСТ, СУМА, ОДУМ, СУСТА, ЗАРЕВО, ТУСМ, СУАСТ)

закликає всю Українську Молодь, Студентство і Старше Громадянство взяти масову участь (заініційований Організаціями Визвольного Фронту)

У СПІЛЬНІЙ

ДЕМОНСТРАЦІЇ

В ОБОРОНІ

ВАЛЕНТИНА МОРОЗА

ТА ВСІХ УКРАЇНСЬКИХ ПОЛІТИЧНИХ В'ЯЗНІВ

Демонстрація відбудеться

в суботу, 23-го жовтня 1971 року в Ню Йорку

ПЕРЕД БУДИНКОМ ОН і СОВЄТСЬКОЮ МІСІЄЮ

Збірка о год. 12-ій в полудне при Першій Авеню і 47-ій вулиці. Пізніше учасники демонстрації вирушать походом перед будинок Совєтської Місії при 67-ій вулиці і Лексінгтон Авеню.

КООРДИНАТОР МОЛОДІ
при ЕКЗЕКУТИВІ УККА

Т-ВО УКРАЇНСЬКИХ ІНЖЕНЕРІВ АМЕРИКИ

повідомляє, що

СЕСІЯ З ДІЛЯНКИ ІНЖЕНЕРІЇ

В РЯМЦЯХ НАУКОВОЇ КОНФЕРЕНЦІЇ З НАГОДИ 50-ЛІТТЯ УВУ

— відбудеться —

о год. 2-ій по пол., а не як було повідомлено раніше

о год. 10-ій ранку

в УКРАЇНСЬКОМУ ІНСТИТУТІ АМЕРИКИ

Програма Сесії залишається незміненою.

Просимо наших Членів та Громадянство про численну участь.

ЛІТЕРАТУРНО-МИСТЕЦЬКИЙ КЛЮБ в НЮ ЙОРКУ

П'ятниця, 22 жовтня, ц.р., год. 7:30 веч.

БОРИС РЖЕПЕЦЬКИЙ

ПОДІЛИТЬСЯ ПОВАКАЦІЙНИМИ ВРАЖЕННЯМИ З ЄВРОПИ

Доповідь ілюстрована прозірками.

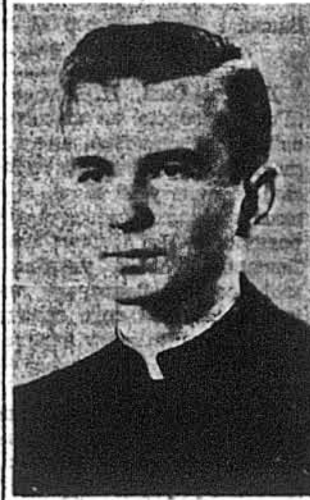
Голова Централі ОУА „Самопоміч" в Дітройті

Управа Об'єднання Українців в Америці (ОУА) „Самопоміч" Відділ в Дітройті відкрила дня 25 вересня ц. р. свою повакаційну працю доповіддю голови Головної Управи ОУА „Самопоміч" в Ню Йорку Степана Спринського, на тему: „Вага і значення ОУА „Самопоміч" та проблеми нашого життя". Доповідача привітав голова Відділу ОУА „Самопоміч" в Дітройті, Степан Шуровський. Доповідач порушив найперше проблеми зв'язані з працею ОУА „Самопоміч", вказуючи на її велику працю в харитативній ділянці не лише в своїх місцевостях, але й у інших краях, де живуть українці. Пригадав велику допомогову акцію для потребуючих в Югославії, з якої скористали частинно і неукраїнці, що знайшло велике признання і югославських властей.

ОУА „Самопоміч" спонзорує під сучасну пору 14 Кредитових Кооператив з 27000 членами та з-понад 35 мільйонами майна та з около 25 мільйонами уділених позичок. Це дуже поважна позиція в нашому економічному житті. В дальшій частині доповіді порушив доповідач існуючі проблеми нашого життя в діяспорі, яке, на жаль, виказує велике розбиття на політичному, релігійному і громадському полях, при чому підкреслив, що ОУА „Самопоміч", в ході своєї довголітньої діяльности, була була все консолідаційним чинником. По доповіді були численні питання, а потім розвинулась дискусія, в якій забирали голос — Микита Ковальчук в справі кризи в УККА, д-р О. Марітчак в справі голошеної єдности без поважної спроби її реалізації, дир. Михайло Мушинський вказав на безперечні осяги нашої спільноти на різних полях її життя, але брак толеранції й розсварення громади доводить до самознищення громадського і національного життя і тому нам треба стреміти до консолідації. Дир. О. Наконечний підніс потребу загальнонаціонального, незалежного пресового органу та об'єктивного інформування нашої громади. Інж. Богдан Петріна потішив присутніх вісткою, що в Дітройті постає нарешті один Відділ УККА, замість дотеперішніх двох, що є ознакою так нам потрібної на тому терені консолідації. В дальшому, інж. Я. Кривий завважив, що „які низи такий провід та, що належить найперше організувати низи". Влучні критичні завваги до поодиноких питань подавав мґр С. Слюсарчук. По закінченні дискусії доповідач давав ще свої завваги і вияснення до порушених справ, по чому подякував С. Щуровському, голові ОУА „Самопоміч" в Дітройті, за уможливлення йому зустрічі з членством „Самопомочі", а цей подякував доповідачеві за відвідини та за порушення цілого ряду інтересуючих нас питань.

(СПЦ)

НОВИЙ ДОКТОР ФІЛОСОФІЇ

Отець Зенон Ф. Кальба, син Нестора і Марії, успішно закінчив докторсько-філософічні студії на УВУ в Мюнхені. З відзначенням оборонив тезу на тему: „Порівняльна аналіза канадських і совєтських навчальних ідеологій". Батьки, (члени УНСоюзу), приятелі і знайомі складають новому отцеві докторові гратуляції та бажають йому великих успіхів в дальшій душпастирській і науковій праці.

Ділимося сумною вісткою, що в п'ятницю в ночі з 7-го на 8-го жовтня 1971 р. з волі Всевишнього відійшла у Вічність наша Найдорожча

БРАТОВА, ШВАГЕРКА і ТЕТА

бл. п.

АННА ОЛЬГА зі Смеречинських ПАРФАНОВИЧ

вдова по бл. п. лікареві д-рові Константинові Парфановичеві.

ПАНАХИДУ відправлено 8-го жовтня 1971 р. в церкві св. апп. Петра і Павла в Джерзі Сіті, Н. Дж.

ПОХОРОН відбувся в суботу, 9-го жовтня 1971 р. на цвинтарі в Арлінґтоні, Ню Джерзі.

Горем прибиті:

ЮЛІЯ з ПАРФАНОВИЧІВ ЦЕПЛА — братова
Д-р КОНСТАНТИН ЦЕПЛИЙ — шваґер
Інж. ОЛЕГ ЦЕПЛИЙ — сестрінок з дружиною ТЕРЕСОЮ і дітьми: СТЕПАНОМ і ХРИСТЕЮ
Д-р ТЕОДОР ПАРФАНОВИЧ — шваґер з дружиною ІВАННОЮ
Д-р ІГОР ПАРФАНОВИЧ — братанок
ОЛЬГА з ПАРФАНОВИЧІВ БУЛЯНДОВА — братова у Варшаві

В ПЕРШУ БОЛЮЧУ РІЧНИЦЮ СМЕРТИ нашого Найдорожчого МУЖА і ТАТА

сл. п.

МИХАЙЛА ДИКОГО

будуть відслужені:

ЗАУПОКІЙНА СЛУЖБА БОЖА З ПАНАХИДОЮ

у суботу, 23-го жовтня 1971 року

о 8-ій год. ранку

в Церкві СВ. ПОКРОВИ в ОЗОН ПАРКУ, Н. Й.

ПАНАХИДА І ПОСВЯЧЕННЯ ПАМ'ЯТНИКА

у неділю, 24-го жовтня 1971 року

о 12-ій год. дня

НА МОГИЛІ, НА ЦВИНТАРІ в БАВНД БРУКУ, Н. Дж.

Рідних, Друзів та Приятелів ласкаво просимо взяти участь в молитвах за Спокій Душі Спочилого.

На нев'янучий вінок сл. п. мого Найдорожчого Чоловіка складаю 100.00 доларів на Хрест-Пам'ятник в Бавнд Бруку, Н. Дж.

В невимовному жалю:

АЛЛА — дружина
ПЕТРУСЬ і ЮРЧИК — сини

„КИТАЙЦІ ТУТ І ТАМ"

(Закінчення зі стор. 2-ої)

територію загарбували. Царська Росія, користаючи з внутрішнього послаблення Китаю, забрала від нього великі простори його території; великі китайські міста поділено на т. зв. інтернаціональні зони, в яких владу мали в своїх руках поодинокі західні держави.

Китайський народ все це пережив, і в останніх часах з китайської хаотичної маси-„піску" постає сильна національна структура, могутня китайська держава-потуга, з якою стали вже числитися дві світові надпотуги — ЗСА і СССР.

Під кінець XX стол. в китайському народі зарисовується національний двоподіл, що його почали провідники національного руху, які, втікши після програної з китайськими комуністами війни на Тайвань (Формозу), започаткували творення двох китайських держав: властивого Китаю і китайської Тайвані. Цей двоподіл ще більше комплікують уродженці Тайвані, нащадки давніх китайських поселенців, які домагаються тепер для себе повної незалежности або бодай широкої автономії.

Теперішні володарі Китаю, хоч і комуністи, але великі патріоти і соборники, розуміють небезпеку такого двоподілу і тому стараються всякими способами, навіть силою, приєднати Тайвань до складу китайської держави. Вони також жадають від СССР звороту всіх китайських територій, що їх загарбала царська Росія.

Американський автор статті „Китайці тут і там", Ервін Канган, що була надрукована в щоденнику „Крісчен Сайнс Монітор", закликає американців пізнавати китайців з усіх боків — вчитися від них працьовитости, самодисципліни, правопорядку, громадських вартостей.

Також і нам, українцям, багато більше, ніж американцям, треба пізнавати й з усіх сторін вивчати історію Китаю, життя-буття того великого народу-„піску".

УПРАВА 204-го ВІДДІЛУ УНС ім. о. АГАПІЯ ГОНЧАРЕНКА в НЮ ЙОРКУ ділиться сумною вісткою зі своїм Членством і Знайомими, що 16-го жовтня 1971 р. відійшов у Вічність на 78 р. життя Член-Основник і урядник Відділу

бл. п.

ІВАН ДУСАНЕНКО

Покійний народився в с. Денисів, пов. Тернопіль, Україна, залишив у смутку дружину Анну, синів: Тараса з дружиною Агафією, Володимира з дружиною Іреною, 5 внуків і 1 правнука.

ПОХОРОН відбувся у вівторок, 19-го жовтня 1971 р. з похоронного заведення П. Яреми до церкви Church of Covenant, 42 вул. (між 1 а 2 авенями) о год. 12-ій, а опісля на цвинтар Fern Cliff Cemetery, Westchester, N.Y.

ВІЧНА ЙОМУ ПАМ'ЯТЬ!

Родині Покійного складаємо вислови глибокого співчуття.

Ділимося сумною вісткою з Рідними і Знайомими, що дня 5-го жовтня 1971 року несподівано відійшов у Вічність наш Найдорожчий

МУЖ, БРАТ, КУЗИН, ШВАҐЕР і ВУЙКО

бл. п.

Мґр. ОСИП МОСКАЛЕВИЧ

нар. в Сєняві, пов. Ярослав.

ПОХОРОН відбувся 9-го жовтня 1971 р. з похоронного заведення Музики і Син до Катедри св. о. Николая в Чікаґо. Похоронений на цвинтарі св. о. Николая.

Залишив в глибокому смутку:

вдову — ЛІДІЮ
сестру — ЕВГЕНІЮ КУРИЛТУ з мужем ТЕОДОРОМ
кузина — ВОЛОДИМИРА КАШУБУ з дружиною ІВАННОЮ і сином ОСТАПОМ
шваґра — ЕВГЕНА ВАСИЛИНУ з дружиною СЯНЕЮ і дітьми: МАРТОЮ, АНДРІЄМ, ТАРАСОМ РОМАНОМ і зятем РОБЕРТОМ
Ближчу і дальшу Родину тут і на Україні

Ділимося сумною вісткою з Рідними, Приятелями і Знайомими, що 9-го жовтня 1971 року по короткій і тяжкій недузі відійшла у Вічність на 84-му році життя, прийнявши Найсвятіші Тайни наша Найдорожча

МАТИ, БАБУНЯ і ПРАБАБУНЯ

бл. п.

ЕМІЛІЯ ПАВЛИНА ГАДЗЕВИЧ

вдова по ЙОСИФІ ГАДЗЕВИЧ

ПАНАХИДА за Упокійну відбулася в понеділок, 11-го жовтня 1971 р. о год. 8-ій веч. в похоронному заведенні Толарского в Гартфорді, Конн.

ПОХОРОН відправив Високопреподобний отець Монсеньйор Стефан Баландюк 12-го жовтня 1971 р. о год. 9-ій рано з церкви св. Михаїла в Гартфорді на український цвинтар св. Михаїла в Гластонбері, Конн.

ВІЧНА ЇЙ ПАМ'ЯТЬ!

Горем прибиті:

ЗЕНОН ГАДЗЕВИЧ — син з дружиною
БОГДАН ГАДЗЕВИЧ — син з дружиною
ОЛЬГА ПЛАТОШ — дочка з мужем
СОФІЯ РУБАН — дочка з мужем
Сім внуків і десять (10) правнуків

Замість квітів на могилу бл. п. ЯРОСЛАВИ ІВАХІВ з БЕРЕЗИНСЬКИХ складають 25.00 долярів на Фонд Катедри Українознавства в Гарварді

Мирослав і Галя КУЦИКИ

Замість квітів на свіжу могилу нашого Найдорожчого Вуйка бл. п. о. радника ВАСИЛЯ ОЩИПКА довголітнього пароха села Борщовичі біля Львова, який помер дня 26 вересня 1971 р. на 81 році життя в Краковi, складають 20.00 долярів на „Фонд Церква в Потребі"

сестрінки

д-р Роман і Софія КРИШТАЛЬСЬКІ та діти
Ярослав і Віра КРИШТАЛЬСЬКІ з Марком і Ромусею

Конґресмени Флод і Дервінський будуть відзначені почесними докторатами...

(Закінчення зі стор. 1-ої)

пископ Української Католицької Церкви: Високопреосвященний Мстислав Скрипник, новообраний Митрополит Української Православної Церкви в ЗСА, та Високопреосвященний Іван Бучко, Архиепископ та Апостольський Візитатор для українців - католиків в Західній Европі.

Самий Золотий Ювілей УВУ переводить Ювілейний Комітет під головуванням д-ра Романа С. Голіята, в який входять: д-р Іван Дорожинський, — містоголова; д-р Петро Ґой — секретар; Микола Турецький — касир; д-р Володимир Душник — пресовий та інформативний референт; д-р Ігор Соневицький — мистецький референт; інж. Юрій Гончаренко та Михайло Салдан — бенкетові референти, та члени: Теодор Волиняк, д-р Василь Вишиваний, інж. Роман Гойдиш, д-р Ярослав Падох та Квітка Семанишин.

Етнічні Представництва

Поміж представниками різних етнічних наукових організацій, що запевнили свою участь в Ювілейному Бенкеті будуть консуль Федеративної Німецької Республіки, як теж представники чеських, польських, литовських, жидівських, лотишських та інших етнічних груп.

Український хор „Думка" у комплеті візьме участь у мистецькій частині Ювілейного Бенкету під диригентурою проф. Олександра Берника та при фортепіяновому супроводі д-ра Ігоря Соневицького.

Наукова Конференція

Спеціяльний комітет під керівництвом д-ра Петра Ґоя з Сити Коледжу влаштовує обширну наукову конференцій, яка відбудеться в суботу й неділю, 23 та 24 жовтня ц. р. в Українському Інституті Америки. В програму конференції входять інавґураційна сесія, пленарна сесія та численні окремі сесії, що обніматимуть такі дисципліни як мовознавство, економія, бібліографія, соціологія, література, історія, психологія, виховання, політичні науки, право, інженерія, медицина та музикознавство.

Пленарна сесія наукової конференції, в якій візьмуть участь визначні доповідачі, обніматиме такі теми як „Україна сьогодні", „Українська Церква" та „Українська наука у вільному світі і цілі УВУ".

До участи в науковій конференції зголосилося 68 науковців. Майже всі з них працюють в американських та канадійських університетах та є спеціялістами у своїх ділянках. Між ними є кілька ветеранів української науки, але більшість із них покінчили університетські студії в Америці й Канаді.

Українські Журналісти Відзначують 50-ліття УВУ

В четвер, 21-го жовтня 1971 Спілка Українських Журналістів Америки теж відзначує 50-ліття УВУ спеціяльною програмою, що відбудеться в 7-ій годині вечора в Українському Інституті Америки. В програму входять доповіді проф. д-ра Володимира Янева, ректора УВУ, та д-ра Романа Криштальського, д-ра Михайла Шляхтиченка, д-ра Матвія Стахова, п. Юліяна Ревая, д-ра Романа С. Голіята та д-ра Володимира Душника.

Як відомо, Спілка Українських Журналістів і Письменників започаткувала оснування Українського Вільного Університету у Відні п'ятдесять літ тому.

Збільшили мінімальну пенсію колгоспникам

Київ. — На всій території Совєтського Союзу з літа цього року за вказівкою з уряду збільшено мінімальну пенсію для членів „кооперативних господарств" — колгоспів. Як подав начальник Управління міністерства соціяльного забезпечення УССР М. Куча в „Юридичній консультації" на сторінках „Радянської України" з 12 жовтня, тепер місячна пенсія колгоспника, який має присадибну ділянку не більше 0,15 гектара землі, становить найвище 45 рублів, а не 27 рублів, як було до липня 1971 року. Щоб одержати пенсію, треба відпрацювати в калгоспі щонайменше 25 років, а жінкам — до 20 років і дожити до пенсійного віку, на який автор „юридичної консультації" не вказує. „У західніх областях України стаж роботи повинен дорівнювати кількості повних календарних років існування колгоспу". З 1-го липня ц. р. значно збільшено членам колгоспів, у тому й рибальських, мінімальні розміри пенсій по старості" з 12 рублів на місяць до 20 рублів на місяць. Щоб одержати таку пенсію, колгоспник повинен пропрацювати 25 років у колгоспі й мати всі документи і характеристики. Визнання за ним пенсії відбувається на базі спільного рішення правління колгоспу і колгоспної ради соціяльного забезпечення.

Нюйоркська поліція розгромила організацію крадіїв авт

Ню Йорк. — У висліді ряду несподіваних налетів, проведених на двадцять і три ґаражі та склади поламаних авт, нюйоркська поліція арештувала в понеділок 18 жовтня ц. р. двадцять і дві особи з-поміж провідників й учасників широко розгалуженої організації крадіїв авт. Одна із ватаг цієї організації вкрала протягом останніх 18 місяців 840 дорогих авт, використовуючи для того не тільки підроблені ключі, але фальшиві дозволи на їзду, а то й метрики народження і смерти. Інші дві ватаги спеціялізувалися в розбиранні вкрадених авт і в продаванні їх частин, як також ліцензійних таблиць. Усіх вкрадених в самому тільки Ню Йорку авт було в минулому році 94.835. Велика більшість із цих крадіжок була ділом організованого злочинства. Подекуди в організування крадежу авт були замішені також й поліцаї. Деякі з арештованих мали зв'язки з відомими діячами підпільних „мафій".

— КОРОТКІ ВІСТКИ —

ФУНДАЦІЯ ФОРДА ПОЖЕРТВУВАЛА 10 мільйонів долярів на підтримку театрального, оперового й балетного мистецтва у ЗСА. Ту суму розподілено між 37 мистецькомо колективами, з яких декотрі вже мали фінансову заборгованість і не могли б розпочати підготови до наступного сезону. Одинадцять з половиною мільйонів долярів одержали три консерваторії.

ПРЕДСТАВНИКИ ОПОЗИЦІІ В КАНАДІЙСЬКОМУ ПАРЛЯМЕНТІ виступили з домаганням, щоб уряд прем'єра Трудо встановив у Канаді контролю цін і платень на зразок тієї, що має місце в ЗСА. У Канаді зростає кількість безробітних і поволі спадає вартість канадійського доляра.

У ВІКНАХ РОЧДЕЙЛСЬКОГО КОЛЕДЖУ адміністрація наказала вставити ґрати. Це сталося після того, як один із студентів випав з вікна з п'ятого поверху й забився на смерть. Коледжові власті не знають, чи той студент курив маріхуану, або заживав інші наркотики.

У НЮ ЙОРКУ НА 54 ВУЛИЦІ ВВІЙШОВ до банку молодик і, тримаючи руку в кишені, може й на револьвері, заявив, що йому негайно потрібно 6.000 долярів. Він зазначив, що гроші треба йому дати в 20-долярових банкнотах. Переляканий касир гроші видав, напасник втік.

Інж. В. Васюк з Венесуелі і Віктор К. Приходько відвідали „Свободу"

Під час відвідин у „Свободі". Сидять (зліва) інж. Венедикт Васюк і проф. Віктор Приходько. Біля них стоїть автор вістки, ред. Леонід Полтава.

Джерзі Сити, Н. Дж. — „Гора з горою не сходяться", каже приказка, але дві людини, обоє видатні громадські й культурні діячі, зійшлися після багатьох років розлуки в Ню Йорку: інж. Венедикт Васюк, український козак в Венесуелі, лицар венесуельського ордену і шеф департаменту агрономії при уряді в Каракасі — зустрівся із своїм, як він сказав „батьком, старшим товаришем і співробітником", відданим громадським діячем проф. Віктором К. Приходьком у Ню Йорку і обоє прибули до редакції „Свободи". Прибули в різних справах, але вони працювали й працюють в різних місцях земної кулі для здійснення однієї ідеї — незалежности України.

Інж. Венедикт Васюк народився в 1900 р. на Кубані. Він нащадок запоріжців-полтавців, до Венесуелі прибув по війні в 1947 році, і вже на кораблі по дорозі до нової країни організував Український Комітет та, ставши на землю — провадив і провадить можливу в тих обставинах українську діяльність. Спільно з ним над організацією українців у Венесуелі працювали сл. п. І. Лазаренко, сл .п. Стаховський, проф. Чигиринців, Б. Припхан та ін. Довгі роки енерґійний гість був головою Української Громади у Венесуелі, а тепер є почесним головою, передавши головну працю проф. Ковалеві. Інж. В. Васюк працює в Каракасі, в Міністерстві будівництва, де є шефом Департаменту Аґрономії і першим аґрономом у тій країні, фахівцем з зеленонасаджень при лікарнях, школах, спортових площах і т. д. Він є творцем велетенського парку відпочинку у Венесуелі й ін. проєктів. Нині у Венесуелі є невелика активна Українська Громада, з філією в Валенсії та представництвами в інших містах країни, з двома православними церквами — у Каракасі парохом є о. Леонтій Лотоцький, і однією українською католицькою церквою в Паґаїті. Інж. Венедикт Васюк має тепер відпустку, і замість відпочивати на заслужених „лаврах" — прилетів до ЗСА, брав участь у нарадах Екзекутиви СКВУ, як член Контрольної Комісії, брав участь у праці Десятого Конґресу Українців Канади у Вінніпезі, був на Соборі Української Православної Церкви у Філядельфії; побував у Торонті, де йому вручено „Хреста Української Січі", а раніше він одержав „Хреста Українського Вільного Козацтва", як організатор Станиці Козацтва ім. Я. Кухаренка у Венесуелі. За особливі заслуги перед Венесуелею уряд нагородив українського інженера „Орденом генераліссімуса Франсіска Міранда", якого вручає особисто Президент держави. Щоденник „Останні новини" з 1967 р. в Каракасі помістив про те докладну вістку і фото.

Інж. Венедикт Васюк прибув до редакції „Свообди" в товаристві давнього приятеля і співробітника в Празі, відомого громадського і культурного діяча Віктора Кіндратовича Приходька, 1886 року народження, з Поділля, з родини службовця. Він вчився в Духовній Школі у Привороті, потім у Духовній Семінарії в Кам'янці-Подільському, два роки в Юріївському Університеті, а в 1912 р. закінчив Київський Університет ім. св. Володимира, юридичний факультет. Молодий юрист цікавився журналістикою і працював у газеті „Рада", яку видавав Євген Чикаленко. Згодом Віктор Приходько служив у суді в Кам'янці-Подільському, був головою Губерніяльного Земства Подільської губернії; в 1917-20 рр., за влади УНР, провів велику працю в ділянці культури й економіки в тому районі незалежної Української Держави. Один час був губерніяльним комісаром Поділля, за Директорії був призначений міністром юстиції; на еміґрації в Тарнові, в Польщі — товаришем міністра фінансів при П. Чижевському, колишньому послові до Державної Думи. У Чехо-Словаччині Віктор К. Приходько працював як доцент лектором в Українській Господарській Академії в Подєбрадах, потім у УТГІ в Реґензбурзі, в Зах. Німеччині. Ще в Чехо-Словаччині в 1933 р. він — з приводу штучного голоду в Україні — висунув ідею скликання Всеукраїнського Національного Конґресу, в чому йому допомагав інж. В. Васюк та ін., але задум не вдався через воєнні заходи Гітлера в тогочасній Европі. У 1949 р. Віктор К. Приходько з родиною прибув до ЗСА, і тут виступив з ідеєю збору Українського Народного Фонду, який того ж року був заснований при участі головного предсідника УНСоюзу і голови Екзекутиви УККА сл. п. Дмитра Галичина та редактора „Свободи" сл. п. Луки Мишуги й інших діячів УККА. Аж через 35 років від першого задуму — Віктор К. Приходько побачив практичне втілення в життя своєї ідеї, і брав сам активну участь у праці Першого Світового Конґресу Вільних Українців, СКВУ, у Ню Йорку.

Книжка Віктора К. Приходька „Під сонцем Поділля" витримала вже чотири видання, а він закінчив опрацьовувати другий том книги, що охоплює 1917-20 роки на золотому Поділлі. В справі видання цього тому він і прибув до редакції та Видавництва „Свободи". Ще в Празі Віктор К. Приходько розпочав писати „Щоденник", який у Реґензбурзі довів до 1948 року і потім часом писав і в Ню Йорку. Це буде одна з найцікавіших появ в українській мемуарній літературі.

Інж. Венедикт Васюк через кілька днів повертається до Венесуелі, до родини, громади й безлічі справ, а проф. Віктор К. Приходько — повернувся з цих коротких відвідин до „свого" Ню Йорку, до своїх зайнять, думок і плянів, що і що можна це зробити для найдорожчого на світі — для Української Справи. (л. п.)

СПОРТ

ПЕРШІ УСПІШНІ ВИСТУПИ ГАКІВКАРІВ „Ч. СІЧІ"

„Ч. СІЧ" — „КЕНЕДІЄНС" (ВЕЙН, Н. ДЖ.) 3:2
„Ч. Січ" — ВАШИНҐТОН, Н. ДЖ. Г. К. 5:4

Нюарк 7, 8-го жовтня — Цими двома товариськими змаганнями на новій льодовій арені Айронбавнду, гаківкова дружина „Ч. Січі" розпочала свій перший гаківковий сезон. Обидві зустрічі відбулися в рямцях, програмової підготови до ліґових гор, що розпічнуться в четвер увечері 28-го жовтня ц. р. Згідно з опінією провідників дружини — тренера В. Данилюка і менаджера П. Семенюка, в цих двох змаганнях наші юні гаківкарі виправдали сподівання Управи „Ч. Січі", головно, задовільною зіґраністю, швидкістю і завзятістю, що в цьому роді спорту є дуже важливими чинниками для осягнення успіхів. У відбутих, звітових зустрічах Провідники вже усталили поодинокі ланки дружини, що в ліґових грах матимуть такий уклад: 1-й воротар І. Барбадин, 2-й воротар С. Нагорняк, 1-ша лінія оборонців Р. Семенюк, О. Пастушенко, 2-га лінія — Г. Буняк, Б. Дзіман. Три офензивні лінії творитимуть: 1-шу — П. Лазар, В. Олійник, О. Лебедь, 2-гу — Т. Феґер, Е. Ґвін, Д. Сурович і 3-тю — П. Мельник (О. Кузів) М. Будний, В. Залізко.

В цих двох змаганнях переможні ґолі для „Ч. Січі" здобули: з „Кенедієнс" Лазар, Ґвін і Феґер. З „Вашинґтоном", Н. Дж. ГК — Сурович, Ґвін, Феґер Лебедь і Кузів. Під сучасну пору дружина „Ч. Січ" являється одинокою українською гаківковою дружиною в ЗСА, що виступатиме в організованій гаківці - Лізі, якою в Північному Ню Джерзі є „Велі ССкейтерс Асосіейшен". Управа УСТ „Ч. Січ" плянує — в зимових місяцях — по можливості влаштовувати зустрічі своїх юних гаківкарів з відомими українськими гаківковими „зірками", що виступають в дружинах професійних клюбів „Національної Ліґи": В. Ткачуком, Е. Нестеренком і ін.

ФУТБОЛ

„ЧОРНОМОРСЬКА СІЧ" І — СКАТС - АМЕРІКЕНС Ф. К. 1:0 (воковер)

Вудбрідж 10-го жовтня — Свої другі за порядком ліґові змагання в „Мейджор Дивізії" Шейфер Ліґи, Н. Дж., „Ч. Січ" виграла цим разом воковером, після того, як шкотські футболісти прибули на площу з 32-хвилинним запізненням. Після цих невідбутих змагань „Ч. Січ" і далі займає позицію лідера в показнику табелі гор, маючи здобутих 4:0 точок і 9:3 відношення воріт.

В наступну неділю „Ч. Січ" виїжджає до Ню Брансвік де зустрінеться із своїм кол. суперником в АФЛізі — Мадярським СК, який під сучасну пору займає друге місце.

О. Твардовський

ДІТИ „ПОЛЮЮТЬ" ЗА ДОРОСЛИМИ

Московські „Известия" з 7 жовтня запропонували припинити в Севастополі практику, коли перевірку, чи мають пасажири квитки в тролейбусі, доручають дітям. Діти поводять себе знахабніло, у них виробляються бажання „зловити" за всяку ціну дорослого на якійсь провині. „Запитайте себе: чи можна допускати, щоб діти командували тим, кого вони мають слухати за хвилину до перевірки й через хвилину після, коли вийдуть із тролейбуса на вулицю?" Газета надрукувала ту вістку у формі листа керівникові Тролейбусного парку в Севастополі, „винахідникові" доручень для дітей А. Крупотьорову.

ВИСТАВКА РУШНИКІВ

Вінніпеґ,—Філія Мистецтва і Музею при провінційній Управі Союзу Українок Манітобщини заплянувала на 31 жовтня Виставку рушників і тканин до народних українських строїв. Ця коротка виставка відбудеться в залі Катедри Пресв. Тройці, при вулиці Мейн. Дохід з виставки і чайного прийняття призначений на Музейну Фундацію Українок Канади, про що інформував журнал „Промінь" з жовтня ц. р.

КОЛЬОРОВІ ДЕРЕВОРИТИ

Філядельфія. — Минулої неділі відкрилась індивідуальна виставка мистця Богдана Божемського з Тінеку, Н. Дж., у відомій філядельфійській ґалерії „Джефферзон" при 1020 Локуст вулиці. Увагу численних відвідувачів, у тому американців, привертають кольорові поетичні дереворити та чимала кількість нових олійних картин. Виставка мала бути відкрита щоденно від 4-ї г. дня до 8-ї вечора, але тепер її час поширено: від 10-ї ранку до 8-ої вечора щодня, до 15-го жовтня.

ЗБОРИ ВІДДІЛІВ УНСОЮЗУ

СУБОТА, 23-го ЖОВТНЯ 1971 р.

ДІТРОЙТ, Міш. Місячні збори членів 183 Відд. ім. гетьмана І. Мазепи о год. 7-ій веч. в приміщенні УНДому при вул. Мартин. Є важні справи до вирішення, тому проситься чл. прибути. — Д. Кошильовський, гол., П. Залуга, секр.

ТАРЗАН, Ч. 6640. Тарзан і Чулю стоять далі перед загадкою

TWO VAGABUNDOS, TSHULU, COMING TO THIS BIVOUAC SEPARATELY TO SMOKE-DRY HUMAN HANDS, MUST PROVIDE A CLUE FOR US...
THESE HANDS WERE CHOPPED OFF ONLY A FEW HOURS AGO! MAYBE LAST NIGHT! WE MAKE PROGRESS, TARZAN!
BUT VAGABUNDOS DIDN'T DO THIS CHOPPING, TSHULU! THEIR TRAITS ARE THOSE OF JACKALS, NOT LIONS! WE MAKE NO PROGRESS... IF OUR EVIDENCE ENDS WITH VAGABUNDOS!
Distr. by United Feature Syndicate, Inc.

Два волоцюги, Чулю, які приходять до цього вогнища окремо, щоб висушувати на вогні людські руки, мусять дати нам якийсь слід...

Ці руки були відрубані тільки кілька годин тому! Робимо поступ, Тарзане!

Але волоцюги, Чулю, не займались цим відрубуванням! Їх сліди є слідами шакалів, а не левів! Якщо наші докази закінчаться на волоцюгах, то не зробимо ніяких поступів!